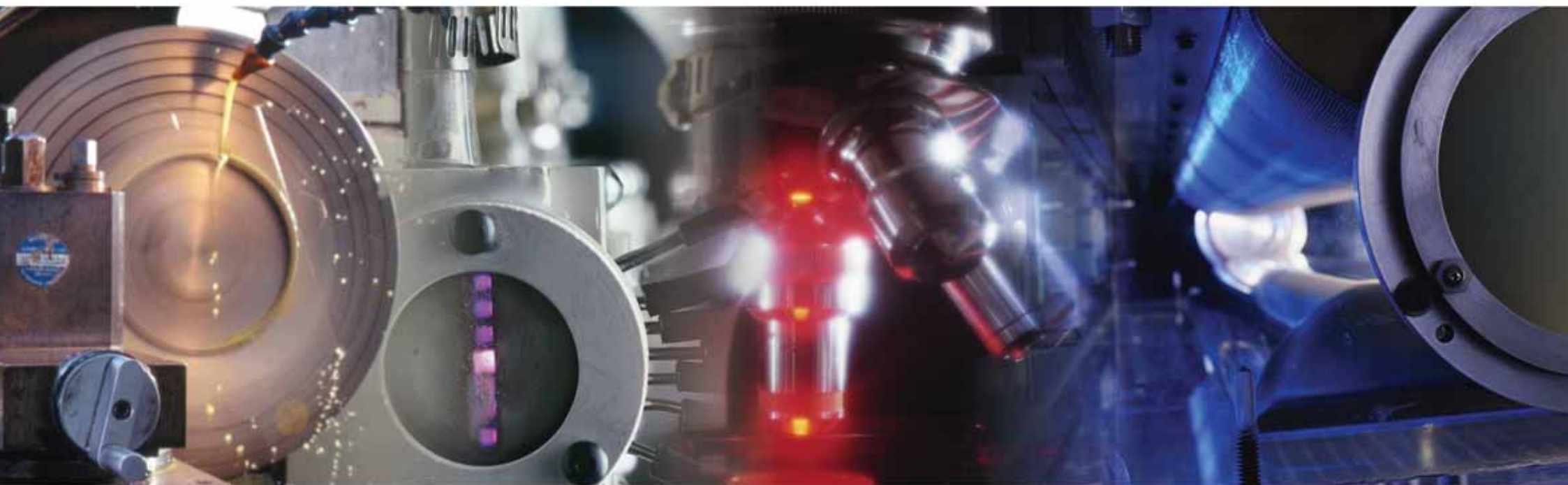




איגוד התעשייה הקיבוצית

סקירה שנתית

2008



תוכן העניינים

4	עשייה ואתגרים במשימות העתיד	יונתן מלמד
5	עיקרי הסקירה	עמוס רבין
6	דברי פתיחה	שלומית ארבל
7	נתונים כלליים	
9	מכירות ויצוא	
15	עבודה ועובדים	
18	נכסים והשקעות	
19	רווחיות	
22	התעשייה הקיבוצית בהשוואה לתעשייה הישראלית	
28	מפעלים אזוריים	
29	התעשייה הקיבוצית באזורי עדיפות לאומית	

עריכה ועיבוד נתונים: שלומית ארבל
רו"ח רות רכס - ברית פיקוח

עיצוב והפקה: ארטמדיה געתון

צילומים: מאיר פרטוש



בבואנו לסכם את שנת 2008 נסקור את הצדדים החיוביים יחד עם הנקודות החלשות שחווינו בשנה מורכבת זו. נכנסנו לשנת 2008 עם תחושה שהעולם עומד לפני משבר כלכלי, הרגשה שהתבססה על מיידע מהשווקים ברבעון האחרון של שנת 2007. נודה שלא הערכנו נכון עד כמה עמוק יוליכנו משבר זה. נודה גם שלא אמדנו נכון את איתנותה של התעשייה הקיבוצית. איתנות פיננסית ויכולת לקבל החלטות ולבצען בזמן אמת, אלו אפשרו ומאפשרות לתעשייה לשרוד ב"אוקיאנוס הסוער" של הכלכלה העולמית. לקראת סיומה של שנת 2009 עדיין ניכרים ומורגשים אותות הסערה, אך יחד עם זאת הולכת ומתייצבת האווירה הכלכלית ותחושת ההתאוששות בעולם.

"רעידת הכלכלה" הייתה בעוצמה גבוהה ביותר ועדיין צריכים להיות ערים לאפשרות של "גלי צונאמי" שיבואו בעקבותיה (נפילת קונצרנים, טביעת חברות ספנות ועוד).

היכולת לעבור את נקודות השיא (בתקווה שהן מאחורינו) נשענה על מספר יסודות, החשובה שבהן היא המינוף הנמוך יחסית של מפעלי התעשייה הקיבוצית, שהשכילו לבנות הון עצמי ולגייס משאבים כספיים בצד ההנאה מחלוקת דיבידנדים נדיבה. התגובות המהירות שהתבטאו בחסכון בהוצאות, בהתגייסות עובדי המפעלים להקטנת שכר זמנית ודחיית השקעות כבדות, כל אלו אפשרו ומאפשרות את המשך הפעילות וההכנות לצמיחה מחודשת.

המשימות העומדות בפני התעשייה הישראלית ככלל והתעשייה הקיבוצית בפרט רבות וחשובות, עמידה בהן תקבע את עתיד התעשייה בישראל ובקיבוצים:

- **שמירה על התעשייה בבית** – לאור הבדלי העלויות (בעיקר עלויות העבודה) בין הארצות השונות קיימת מגמה של העברת תעשיות לאזורים זולים יותר. תעשיות מערביות רבות העבירו את היצור למזרח הרחוק על מנת לשפר את הרווחיות ובכך פגעו ביכולת הפרנסה בארצותיהם. עלינו לעשות כל מאמץ לשימורה של הפעילות התעשייתית בישראל ובקיבוצים. הדרך למילוי משימה זו עוברת דרך מחקר ופיתוח שיאפשרו עמידה בשורה הראשונה של הטכנולוגיה ושמירה על מובילות.
- **המשך ההתייעלות** – יכולתה של התעשייה הישראלית להתמודד בתחרות הגוברת ייגזר מיעילותה. בתקופה האחרונה בוצעו פעולות התייעלות בתעשייה שהוגדרו כהישרדות, המשך ההתייעלות יסייע בתחרות.
- **קידום החינוך הטכנולוגי** – ללא בעלי מקצוע במקור התעשייתי לא תהיה עצמאות תעשייתית וכלכלית. על המדינה, בסיוע התעשיינים, לפעול בדרכים מקוריות וחדשניות על מנת להכשיר את דור העתיד של התעשייה.

למרות הקשיים שמרה התעשייה הקיבוצית בשנת 2008 על היקפי פעילות דומים לשנת 2007 ואף יותר, היקף הייצור עמד קרוב ל־40 מיליארד ש"ח כאשר יותר מסחציתו ליצוא.

בשנת 2008 העסיקה התעשייה הקיבוצית כ־33 אלף עובדות ועובדים, שחלקם הגדול פרוס בפריפריה ומספק פרנסה לעירות הפיתוח.

התעשייה הקיבוצית ממשיכה להוביל את הכלכלה בקיבוצים.

בשנת 2009 אישרה הממשלה תקציבי פעולה לשנים 2009 ו־2010, בתקציבים אלו הוכנסו סכומים גדולים מבעבר לעידוד המו"פ ולעידוד השקעות הון. אנו תקווה שהמערכות הממשלתיות תאפשרנה שימוש כפי ועל פי שיועד.

בשנים 2007 ו־2008 פעל איגוד התעשייה הקיבוצית ליעוד תקציבים ממשלתיים לתעשייה. יחד עם חברי הכנסת מהתנועה הקיבוצית והנהלת התאחדות התעשיינים גרמנו להקצבת סכומים של עשרות מיליוני שקלים לתעשיות בקיבוצים. אנו רואים כיעד מרכזי את המשך הטיפול בנושא חשוב זה.

צוות העובדים באיגוד התעשייה הקיבוצית עומד לרשות חברי האיגוד לסיוע בפתרון בעיות וסיוע מול מוסדות הממשל.

הצוות שולח ברכות להנהלות ועובדי מפעלינו.



עשייה ואתגרים במשימות העתיד

יונתן מלמד, יו"ר האיגוד





עיקרי הסקירה

עמוס רבין - מנכ"ל האיגוד



מכירות

בשנת 2008 צמחה התעשייה הקיבוצית בשיעור מתון של 2.3%. בתוצאות שנה זו באו לביטוי בעיקר הירידה בערכו של הדולר, והעלייה הניכרת במחירי חומרי הגלם. כתוצאה מכך נרשמה ירידה של 12.5% ברווח התפעולי. מלוא השפעתו של המשבר הכלכלי העולמי, וירידת הביקושים שנגזרה ממנו טרם באו לביטוי בתוצאות 2008. עיקר הצמיחה נבעה מהגידול בפעילות חו"ל. ערכו הנמוך של הדולר גרם לכך שההכנסות מיצוא ישיר רשמו ירידה בערכים שקליים.

בשנת 2008 הגיע מחזור הפעילות של התעשייה הקיבוצית ל־40 מיליארד ש"ח. בפעילות המפעלים (ללא המפעלים האזוריים) חל גידול של 2.3% בהשוואה לשנת 2007 והיא הסתכמה ב־33 מיליארד ש"ח. בחינת מגזרי הפעילות מראה שחלה ירידה ביצוא הישיר (-2.3%), עלייה ניכרת בפעילות בחו"ל (29.4%) והמכירות לשוק המקומי נותרו כמעט ללא שינוי (0.4%). כלל התעשייה הישראלית רשמה בשנת 2008 צמיחה של כ־6%, אולם זו הושפעה בעיקר מענף הכימיה (73%). צמיחתם של שאר הענפים ללא כימיה הסתכמה ב־1.5%.

יצוא

היצוא הכולל (כולל פעילות בחו"ל) הסתכם ב־20.25 מיליארד ש"ח. היצוא הישיר של התעשייה הקיבוצית, עמד בשנת 2008 על 15.6 מיליארד ש"ח. בערכים שקליים מנוכי מדד רשם היצוא הישיר נסיגה של 2.3%. בסוף 2008 היווה היצוא (כולל פעילות חו"ל) 61% מסך המכירות. 40% מהיצוא, שהם כרבע מתפוקת התעשייה הקיבוצית, מיועד לשוק האירופי.

פעילות בחו"ל

היקף הפעילות בחו"ל בדרך של הקמת מפעלים או רכישת חברות ואתרי יצור צוברת תאוצה מזה מספר שנים. מהלך זה נובע מתוך ראיית השוק הרלוונטי כשוק כלל עולמי בעיקר בקרב החברות הגדולות. היקף הפעילות בחו"ל צמח השנה ב־29% והגיע ל־4.7 מיליארד ש"ח, 14% מכלל הפעילות התעשייתית. שעורי הגידול הגבוהים יחסית, נובעים מסוג הפעילות שבו רכישה או הקמת מפעל/חברה יוצר גידול מידי בהיקף הפעילות של אותו מפעל.

עבודה

מספר המועסקים בתעשייה הקיבוצית כולל המפעלים האזוריים, עמד בשנת 2008 על 46 אלף. סך המועסקים במפעלים בקיבוצים 32.5 אלף, מהווה ירידה של 0.2% ביחס לשנת 2007. בנוסף הועסקו כ־13.5 אלף עובדים במפעלים האזוריים. בשל השינויים במבנה ההתפרנסות בקיבוצים החל משנת 2007 לא מתפרסמים נתונים על חלקם של חברי הקיבוצים מכלל המועסקים בתעשייה הקיבוצית. להערכתנו כ־10,000 חברי קיבוצים מועסקים בתעשייה הקיבוצית.

רווח והפסד

חשבון הרווח וההפסד המצרפי של התעשייה הקיבוצית מצביע על ירידה בשיעורי הרווח הגולמי והרווח התפעולי. בערכים מוחלטים הצטמצם הרווח הגולמי ב־1.8% והרווח התפעולי ב־12.5%. הרווח התפעולי המצרפי הסתכם ב־2.35 מיליארד ש"ח. כאמור הפגיעה ברווחיות נובעת בעיקר מהעלייה הניכרת במחירי חומרי הגלם, ושער החליפין הנמוך של הדולר ביחס לשקל.

חשוב לשים לב שרמת הרווחיות במפעלים הקטנים והבינוניים (עד 100 מיליון ש"ח) היתה נמוכה מ־5%, לעומת קרוב ל־8% במפעלים הגדולים.

השקעות

השקעות התעשייה הקיבוצית הסתכמו בשנת 2007 ב־1.66 מיליארד ש"ח, ירידה של 4.2% בהשוואה לאשתקד. תמונת ההשקעות הכוללת מצביעה על פערים גדולים בין המפעלים השונים.

מגמות ושינויים

ענף הפלסטיקה והגומי הוא הענף הדומיננטי בתעשייה הקיבוצית 47% מהמכירות ו־61% מהייצוא. שני ענפים נוספים שבלטים הם ענף המזון והמשקאות 15.8% מהמכירות וענף המתכת והמכונות 11.8% מהמכירות.

מספר החברות והמפעלים הקיבוציים שבהם יש שותף/שותפים חיצוניים, הגיע בשנת 2008 ל־114. מתוך 134 המפעלים הבינוניים והגדולים (מעל 50 מל"ש) ב־64% יש שותף/שותפים באחוזים שונים.

כניסת שותפים למפעלי התעשייה הקיבוצית הוא אחד התהליכים המשמעותיים ביותר שמתרחשים בשנים האחרונות. תהליך זה משפיע וישיע בעתיד הן על המפעלים והן על הקיבוצים בצורות שונות החל במבנה ההון, יציבותם, אמצעי היצור שברשותם, מבנה התעסוקה, קצב ההתפתחות ועוד.

בשנים האחרונות נמכרו 25 מפעלים לחברות פרטיות והקיבוץ הפסיק להיות שותף בהם.

המשבר הכלכלי פיננסי העולמי שעוצמתו החלה להתברר ברבע האחרון של שנת 2008, לא פסח גם על מפעלי התעשייה הקיבוצית. ההתארגנות מהירה, צעדי התייעלות והחסכון שנקטו רב המפעלים, בשילוב עם ירידת מחירי חומרי הגלם והתחזקות הדולר איפשרו לצלוח את המשבר ולהשאר עם הראש מעל המים. חוסנה העסקי והאנושי של התעשייה שלנו סייע לעבור את התקופה הקשה בשלום. אנו צופים שבשנת 2009 תרשם נסיגה מסוימת בכדין התעשייה הקיבוצית, כתוצאה מירידת הביקושים בשווקים בחו"ל, וירידה משמעותית נוספת ברווחיות. ברבע השלישי של 2009 אנו מזהים התייצבות בביקושים ועלייה בפעילות התעשייתית. אולם גם אם אנחנו מצויים בסופו של המשבר, אסור עדיין לחזור לשגרה. המשך השמירה על עידנות, ניהול נכון, התארגנות ותגובה מהירה לשינויים ומשברים, יסייעו לנו בעמידה והתמודדות עם נזקי הסערה הכלכלית וחזרה מהירה לצמיחה.

כולנו תקווה שבעתיד הקרוב נוכל לחזור למסלול של צמיחה ופיתוח המושתת על חוסן חברתי ועסקי של התעשייה והחברה בישראל ובתנועה הקיבוצית.

אוקטובר 2009





דברי פתיחה

שלומית ארבל - כלכלנית האיגוד

הסקירה השנתית של איגוד התעשייה 2008 מסכמת את תמונת המצב ונתוני המפעלים לשנה זו. הסקירה כוללת נתונים על היקף המכירות והיצוא, מספר העובדים, רווחיות, הון והשקעות וכן השוואה לנתוני התעשייה הישראלית.

הנתונים המוצגים בשנתון זה מהווים סיכום פעילות של מפעלים בתעשייה הקיבוצית שהיקף המכירות שלהם מעל 3 מל"ח.

התאגידים הנכללים בדו"ח כוללים בחלק מהמקרים יותר ממפעל קיבוצי אחד, תוצאה של רכישת מפעל קיבוצי אחד ע"י מפעל קיבוצי אחר, או מיזוג של 2 מפעלים קיבוציים לחברה אחת. חלק ניכר מהמפעלים הקטנים שהתקשו להגיע לרמות רווחיות סבירות נסגרו או נמכרו בשנים האחרונות. מפעלים בעלי היקף פעילות נמוך הועברו לטיפול המחלקה לעסקים קטנים.

בקריאת הנתונים יש להיות ערים לכך שישנם ענפים בהם פעילותו של מפעל בודד משפיעה באופן קיצוני על כלל התוצאות של הענף. הערה זו נכונה בשנת 2008 לענפי האופטיקה והזכוכית, טקסטיל ועור, מחצבים וחומרי בניין, וענף הפלסטיקה והגומי.

עדכונים – החוברת כוללת במרבית הסעיפים הצגה השוואתית לנתוני שנת 2007. נתונים אלה עברו עדכון על בסיס מידע נוסף שנאסף באיגוד התעשייה הקיבוצית מאז צאתה של החוברת הקודמת (סקירה שנתית 2007).

בשנת 2008 נכנס לתוקפו התקן החשבונאי IFRS, המחייב בשלב זה את החברות הבורסאיות בלבד. במסגרת עדכוני הנתונים לשנת 2007 לא נעשו עדכונים הנובעים מאימוץ ה-IFRS.

ערכים כספיים – כל הערכים הכספיים בחוברת נקובים במחירי 12/2008. מידוד הערכים על פני זמן נעשה על פי מדד המחירים לצרכן.

תכולת הנתונים – מרבית הלוחות והגרפים בחוברת מתייחסים לנתוני המפעלים בקיבוצים ללא המפעלים האזוריים. במקומות בהם נכללים נתוני המפעלים האזוריים הדבר מצוין במפורש.

באופן דומה מרבית הניתוחים כוללים את כלל המכירות של התעשייה הקיבוצית כולל פעילות חו"ל. במקרים בהם הנתונים אינם כוללים פעילות חו"ל, הדבר מצוין. הסיבה העיקרית להצגת נתונים ללא פעילות חו"ל היא השוואה עם התעשייה הישראלית, והעובדה שנתוניה, המתפרסמים ע"י הלמ"ס, אינם כוללים פעילות חו"ל. עם זאת בפרק העוסק בעובדים, כל הנתונים אינם כוללים עובדים המועסקים במפעלי היצוא בחו"ל.

מפעלים אזוריים – הכללתם של המפעלים האזוריים בפעילות נעשית בהסתייגות. מרבית הפעילות הנעשית על ידם אינה מסווגת על ידי הלמ"ס כתעשייה, ולפיכך איננה נכללת בסך התעשייה הישראלית.

התעשייה הישראלית – התעשייה הישראלית כוללת פעילות יצרנית במהותה. כל נתוני התעשייה הישראלית הנכללים בדו"ח אינם כוללים את ענף היהלומים. בנוסף חברות ההייטק העוסקות בפיתוח ומכירת תוכנה, מסווגת ע"י הלמ"ס לענף שרותי מחשוב ואינן נכללות בנתוני התעשייה.

אוקטובר 2009





נתונים עיקריים לפי ענפים

היקף המכירות של התעשייה הקיבוצית הסתכם בשנת 2008 ב־39.8 מיליארד ש"ח, 17% מתוכם במפעלים האזוריים, 51% במכירות ליצוא. ניתוח הפעילות ללא מפעלים אזוריים מצביע על גידול של 2.3% במכירות, 3.5% ביצוא, יציבות במספר העובדים, וירידה של 4.2% בהשקעות.

מספר תאגידים	מספר עובדים*	השקעות (מיליוני ש"ח)	יצוא ופעילות חו"ל (מיליוני ש"ח)	סה"כ מכירות (מיליוני ש"ח)	הענף
78	12,421	865	12,305	15,532	פלסטיקה וגומי
25	4,040	186	1,932	5,238	מזון ומשקאות
51	5,642	198	1,932	3,907	מתכת ומכונות
24	2,715	62	925	1,731	חשמל אלקטרוניקה ובקרה
13	1,394	77	659	1,628	מחצבים וחמרי בניין
16	1,527	113	146	1,389	דפוס ניר וקרטון
6	1,268	50	1,067	1,321	טקסטיל ועור
5	859	31	780	996	אופטיקה וזכוכית
17	1,471	63	442	877	רפואה וכימיקלים
8	631	8	7	280	עץ ורהיטים
14	609	7	54	200	שונות**
257	32,577	1,661	20,250	33,100	סה"כ מפעלים בקיבוצים
263	32,634	1,733	19,563	32,357	סה"כ שנה קודמת
	-0.2%	-4.2%	3.5%	2.3%	אחוזי השינוי
	13,549	166		6,730	מפעלים אזוריים***
	46,126	1,827	20,250	39,830	סה"כ התעשייה הקיבוצית

* ללא עובדי יצוא חו"ל.

** ענף שונות כולל: נוי, אומנות, תוכנה ומיחשוב, שרותי תעשייה.

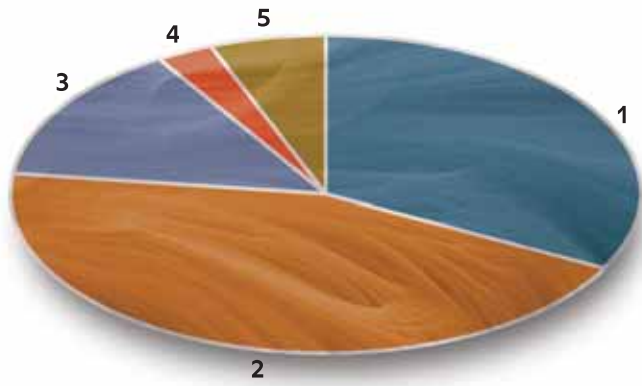
*** 8 קבוצות הכוללות 30 מפעלים ועוד כ־30 עסקים אחרים.



התפלגות המפעלים לפי מבנה בעלות

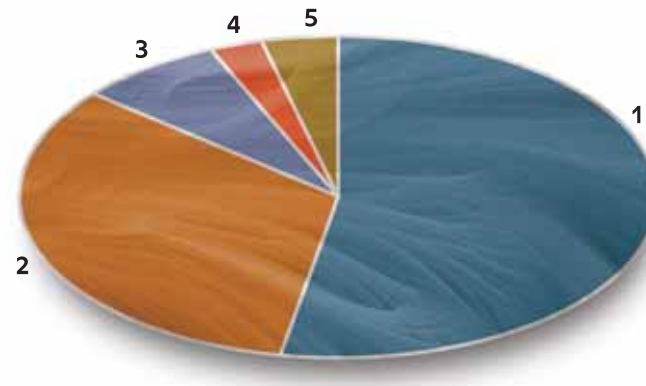
(בסוף 2008)

בשנת 2008 נמכרו 6 חברות לבעלות חיצונית מלאה. בסוף השנה היו 56% ממפעלי התעשייה הקיבוצית בבעלות קיבוצית מלאה (כולל שותפות קיבוצית) (63% בסוף 2006). בקרב המפעלים שמחזורם מעל 50 מלש"ח, עמד שיעור הבעלות המלאה על 36% בסוף 2008, לעומת 49% בסוף 2006.



מפעלים מעל 50 מלש"ח

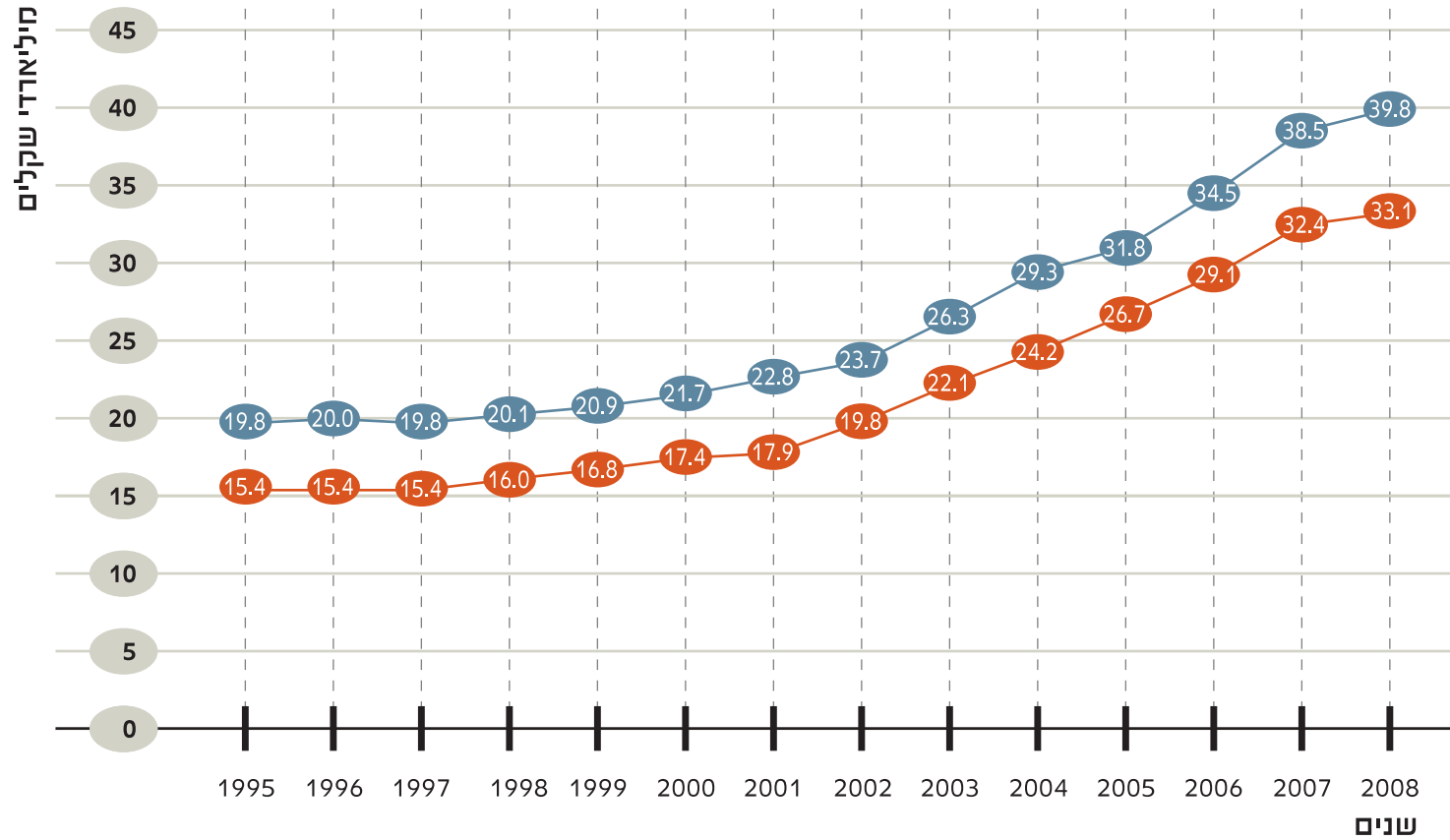
- 1 — בעלות קיבוצית מלאה: 33% (44)
- 2 — שותפות עם גורם חיצוני: 44% (59)
- 3 — חברה בורסאית: 14% (19)
- 4 — שותפות קיבוצית: 3% (4)
- 5 — שותפות עם מפעל קיבוצי: 6% (8)



כלל המפעלים

- 1 — בעלות קיבוצית מלאה: 53% (136)
- 2 — שותפות עם גורם חיצוני: 33% (85)
- 3 — חברה בורסאית: 7% (19)
- 4 — שותפות קיבוצית: 3% (7)
- 5 — שותפות עם מפעל קיבוצי: 4% (10)





התפתחות המכירות 2008-1995

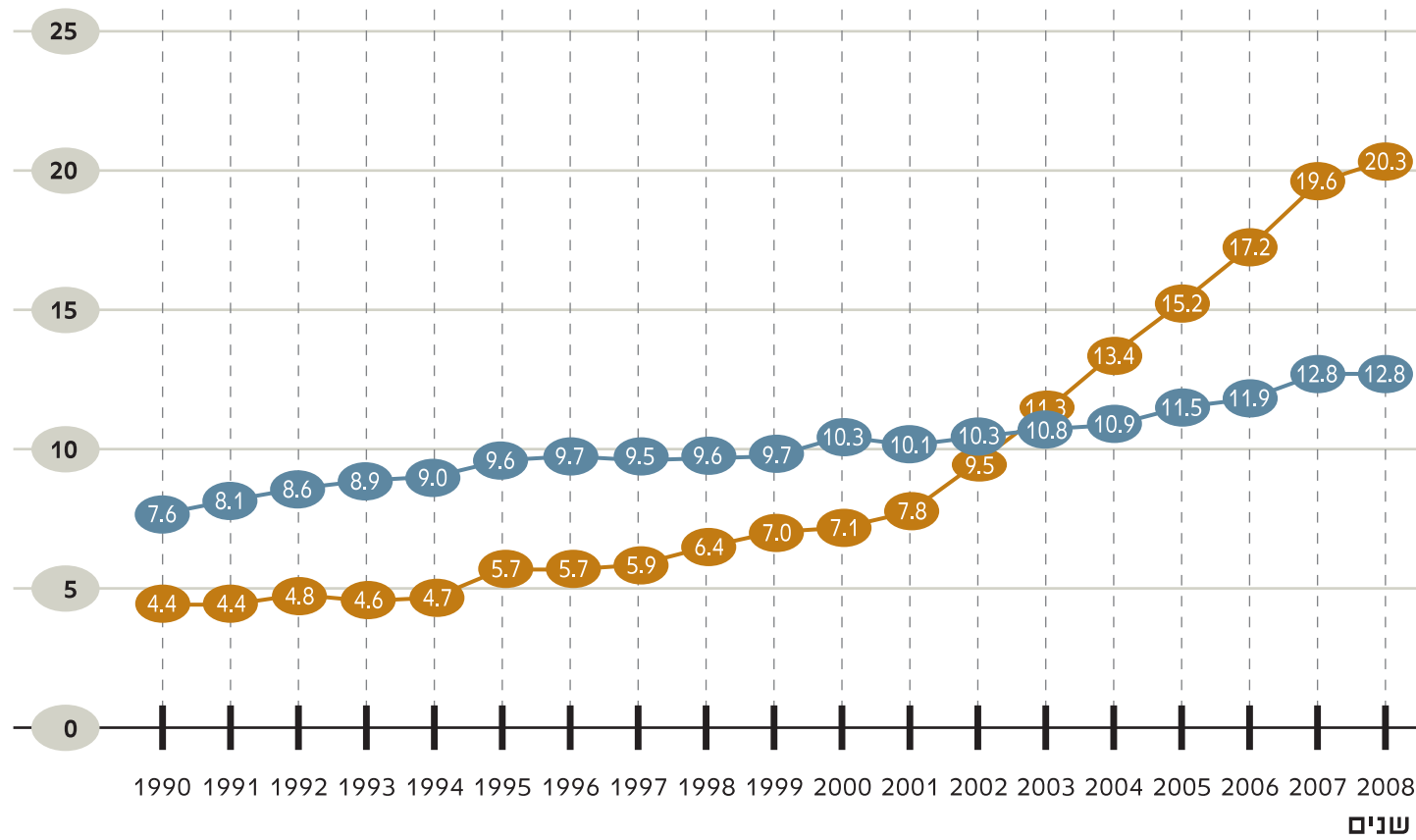
מכירות המפעלים בקיבוצים גדלו בשנת 2008 ב־2.3% ביחס לשנת 2007. היקף הפעילות הכולל של המפעלים האזוריים, שרק חלקה תעשייתית, גדל ב־5.6%.

—●— סה"כ מכירות מפעלים קיבוציים
—●— כולל מפעלים אזוריים





מיליארדי שקלים

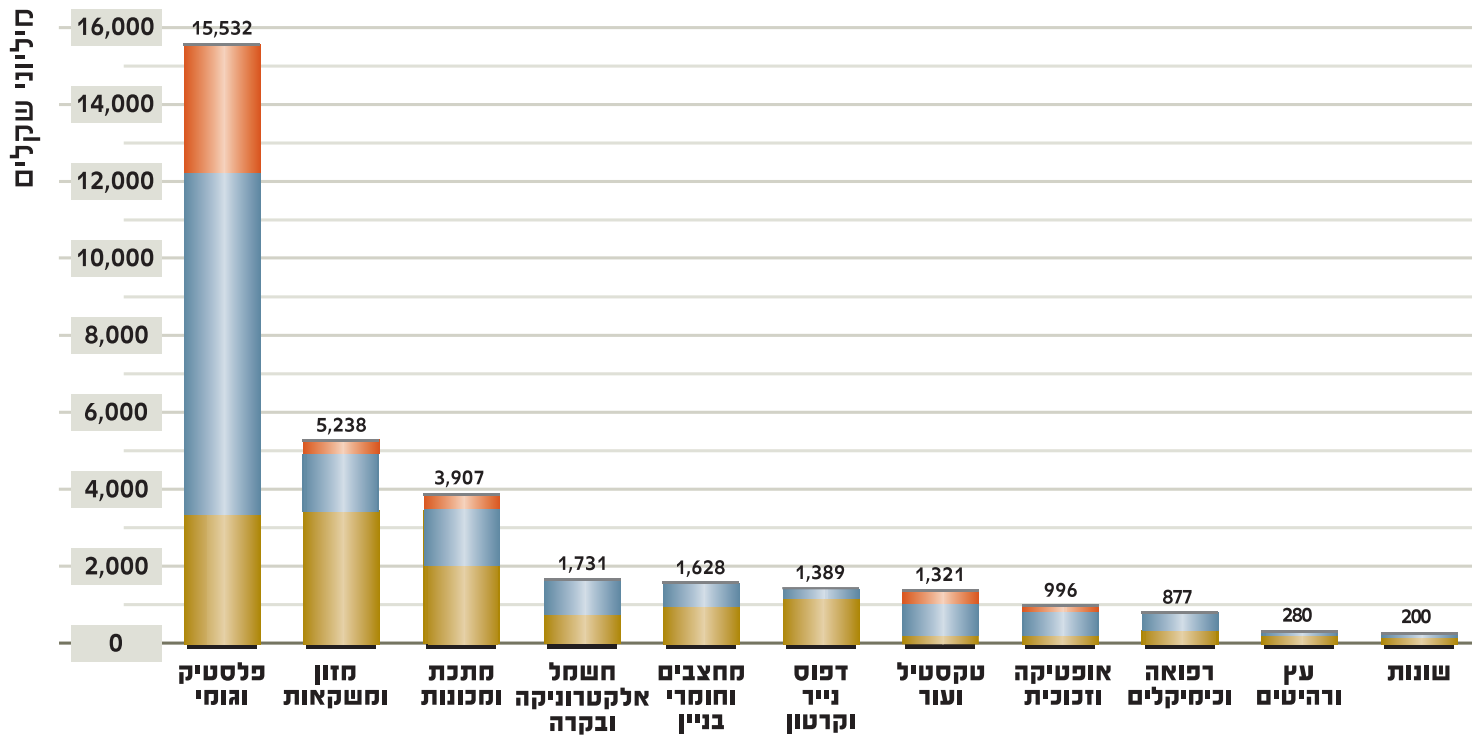


● יצוא ופעילות בחו"ל
● שוק מקומי

המכירות לשוק המקומי וליצוא - 2008-1990

בשנת 2003 היו היקף היצוא (כולל פעילות חו"ל) והמכירות לשוק המקומי דומים. מאז גדל היצוא ב-71%, ואילו המכירות לשוק המקומי גדלו ב-18%. בשנת 2008 ירד היצוא הישיר ב-2.3%, פעילות חו"ל גדלה ב-29%, ואילו השיווק לשוק המקומי גדל בכמחצית האחוז.



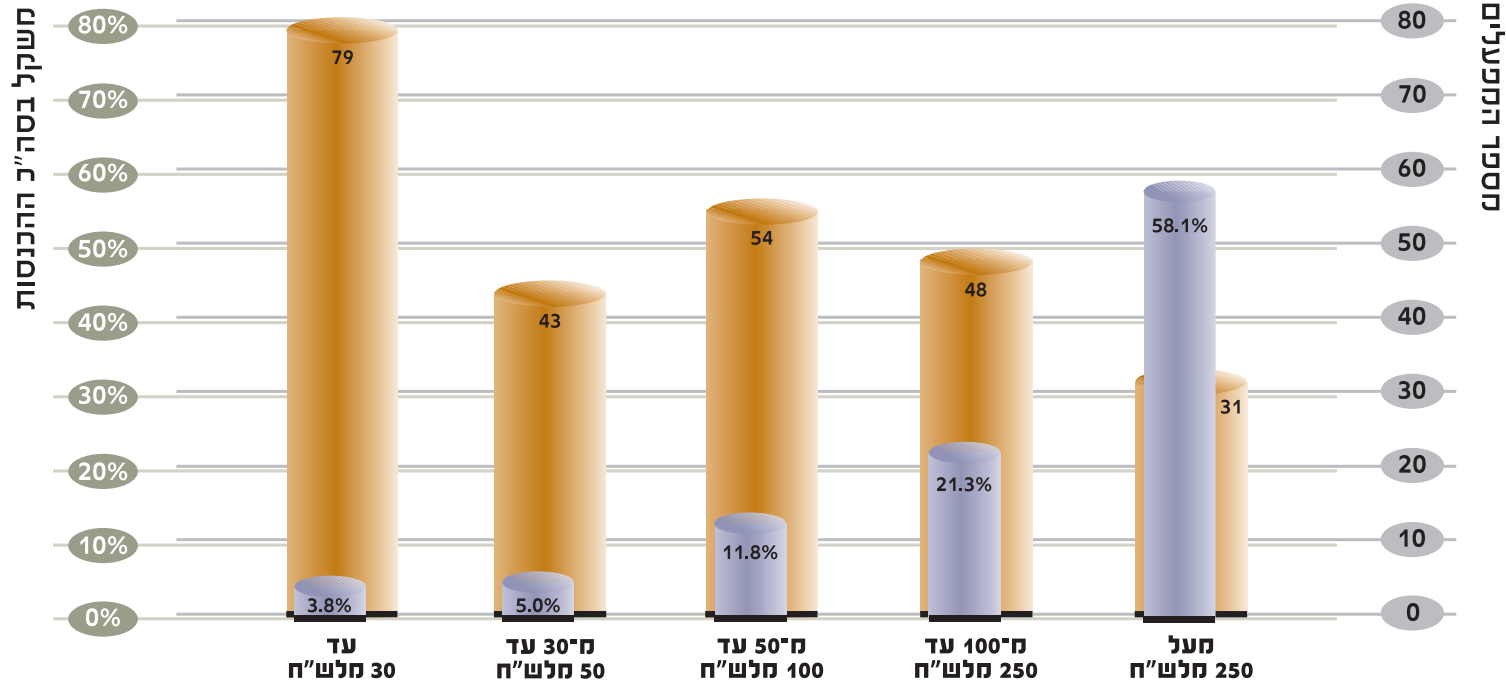


התפלגות המכירות לפי ענפים

התעשייה הקיבוצית מתחלקת ל-3 קבוצות ענפים: גדולים - מעל 10% מהסה"כ: פלסטיק וגומי, מזון ומשקאות, מתכת ומכונות. בינוניים - 4%-6% מהסה"כ: חשמל ואלקטרוניקה, דפוס נייר וקרטון, מחצבים וחומרי בניין, טקסטיל ועור. קטנים - עד 3% מהסה"כ: רפואה וכימיקלים, אופטיקה וזכוכית, עץ ורהיטים, שונות (נוי, אמנות, תוכנה ומיחשוב, שרותי תעשייה).

פעילות בחו"ל
יצוא ישיר
שוק מקומי



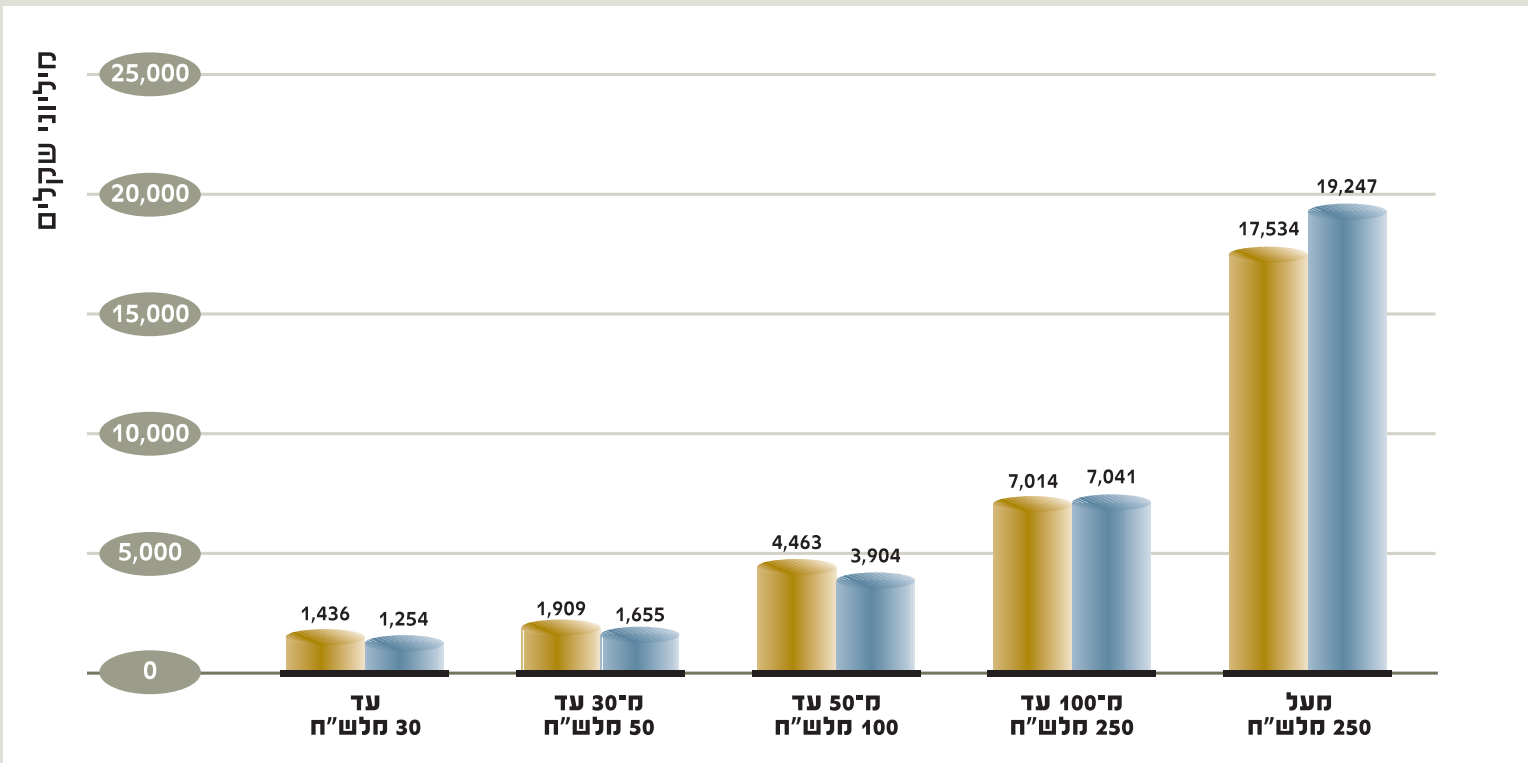


חלקל בסה"כ ההכנסות
מספר המפעלים

התפלגות המפעלים לפי היקף הכנסות

בשנת 2008 פעלו בתעשייה הקיבוצית כ-80 מפעלים קטנים, שהיקף המכירות שלהם 3-30 מלש"ח. חלקם בהכנסות הינו פחות מ-4%. 30 החברות שהיקף פעילותן מעל 250 מלש"ח היוו 58% מהמכירות של מפעלי התעשייה הקיבוצית.





2008
2007

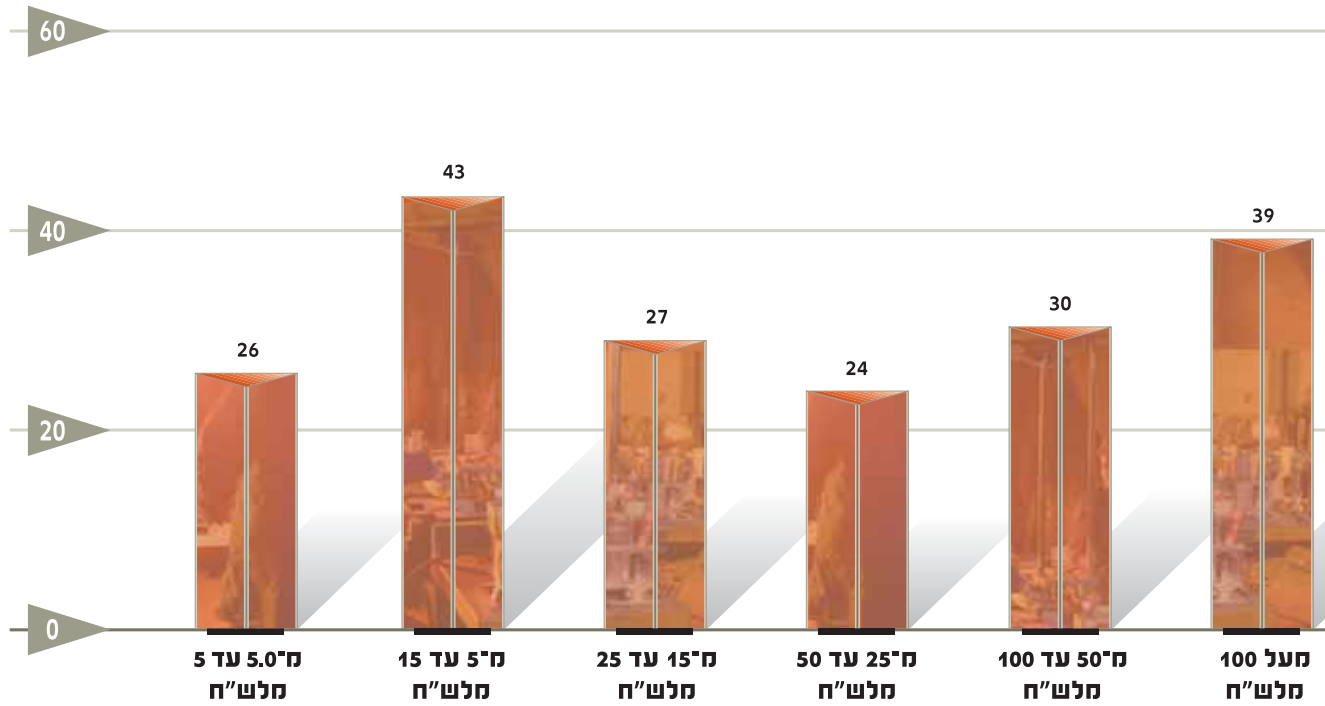
התפלגות ההכנסות לפי קבוצות גודל

סיווג הגודל של כל מפעל נקבע לפי רמת ההכנסה שלו בשנת 2008. רשימת המפעלים בכל קבוצת גודל זהה בשתי השנים, למעט גריעתם של מפעלים שנסגרו או נמכרו לבעלות חיצונית חלואה. קבוצות המפעלים הבינוניים (100-3 חלש"ח) רשמו ירידה חצרפית במכירות בהיקף של חיליארד ש"ח (13%). קבוצת המפעלים הגדולים (מעל 250 חלש"ח), שהגדילו את הכנסתם ב-1.7 חיליארד ש"ח (10%), אחראיים ל-100% מהגידול במכירות. בקבוצה זו נכללים גם תאגיד נטפים ופלטן סאסא, שהיקף פעילותם המשותף נושק ל-5 חיליארד ש"ח.

כולל פעילות בחו"ל.



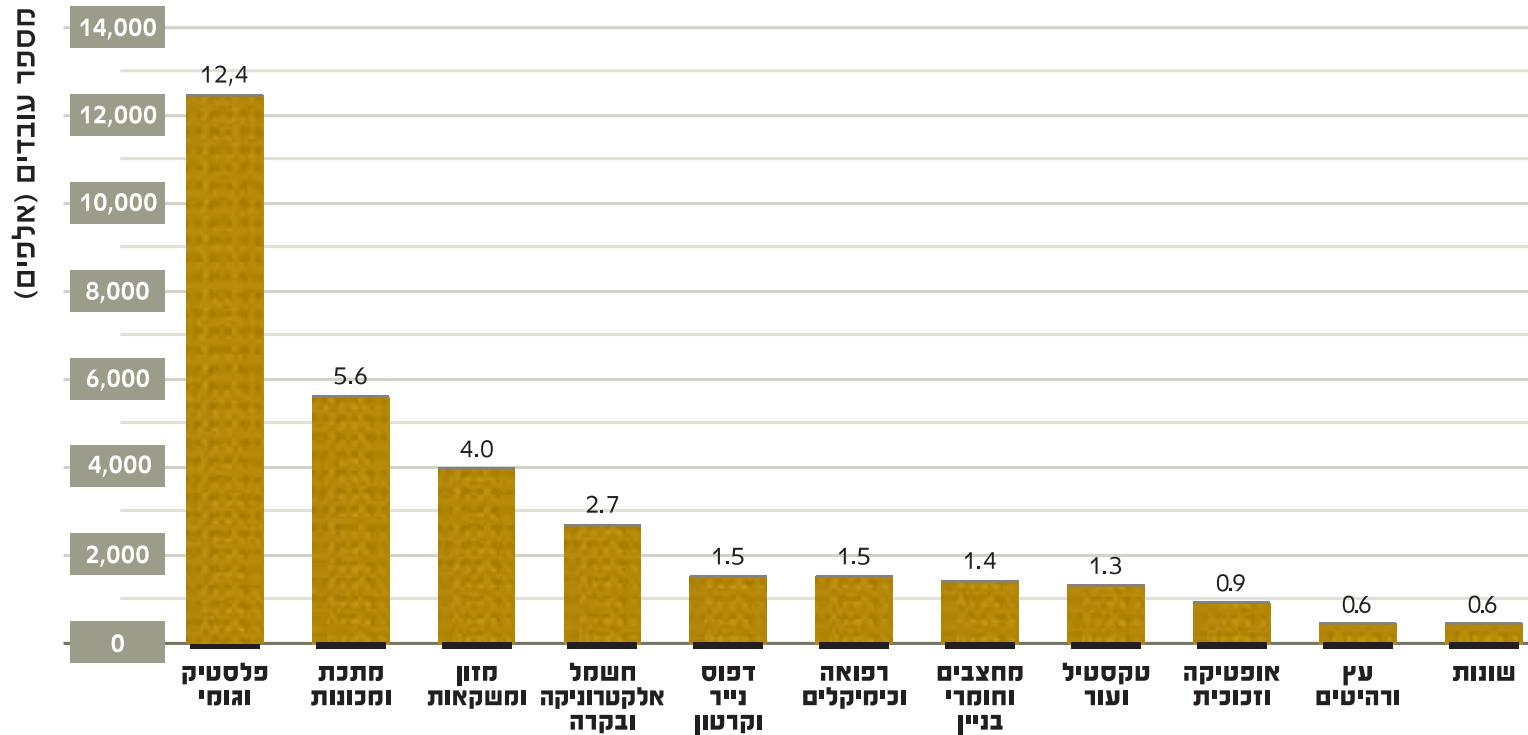
מספר מפעלים



מפעלי התעשייה הקיבוצית לפי היקף ייצוא

מתוך כלל מפעלי התעשייה הקיבוצית 75% מבצעים ייצוא בהיקף העולה על 0.5 מלש"ח. בשנת 2008 היו 24 מפעלים עם ייצוא של מעל 50 מיליון דולר למפעל.



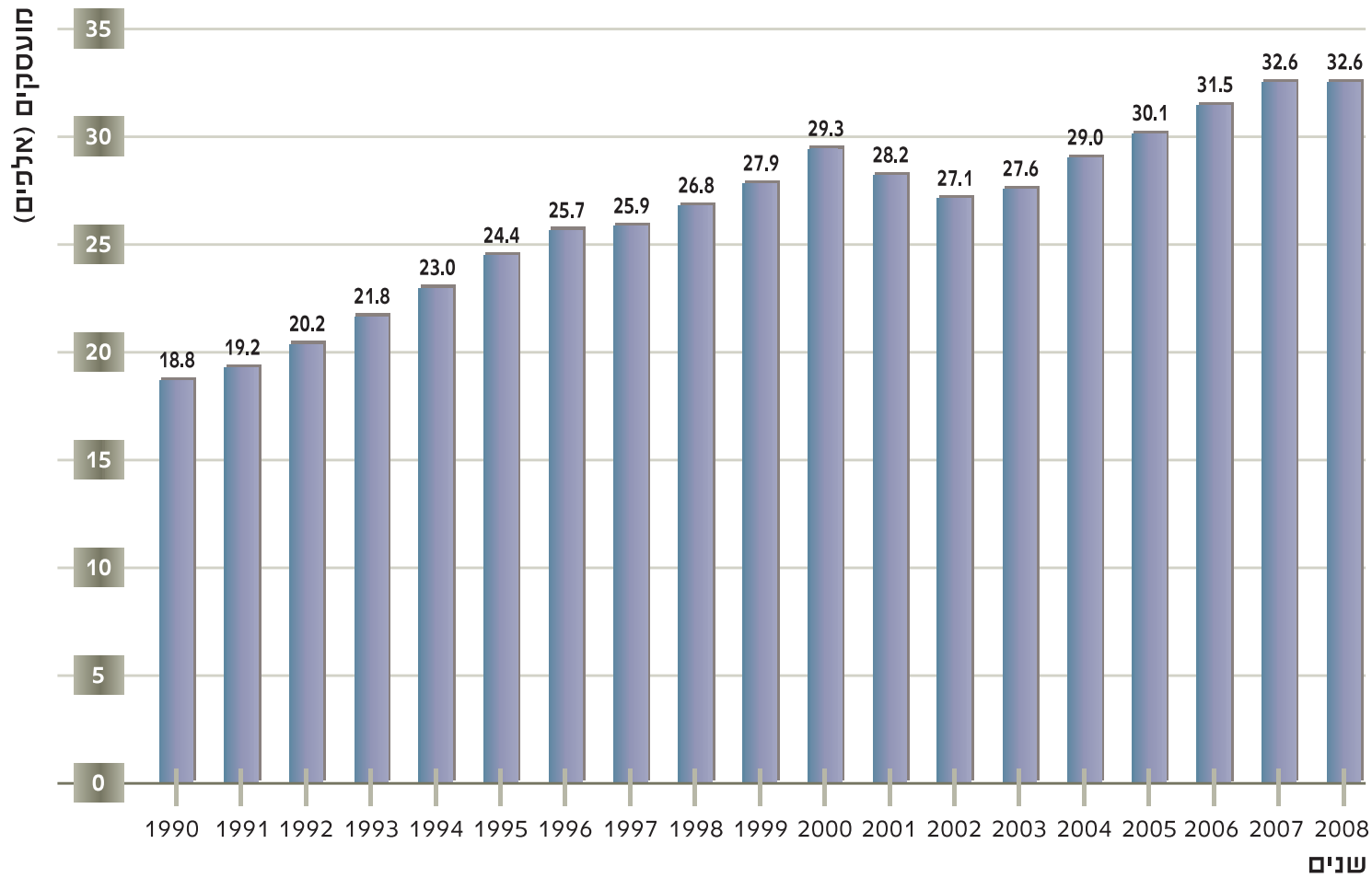


העובדים בתעשייה הקיבוצית לפי ענפים 2008

בשנת 2008 הועסקו 32.6 אלף עובדים במפעלים הקיבוציים בישראל, מספר דומה לזה שנרשם בשנת 2007. החוּעסקים במפעלי היצור בחו"ל אינם נכללים בדו"ח זה. מספרם נאמד בכ-5,300 עובדים.

ללא פעילות חו"ל.
ללא מפעלים אזוריים.





מספר העובדים בשנים 1990-2008

מאז שנת 1990 חל גידול של 73% במספר המועסקים על ידי התעשייה הקיבוצית בישראל (14 אלף משרות). בנוסף ל-32.6 אלף העובדים במפעלים בקיבוצים, מועסקים 13 אלף עובדים במפעלים האזורים ובחברות שבבעלותם.

ללא פעילות חו"ל.
ללא מפעלים אזוריים.



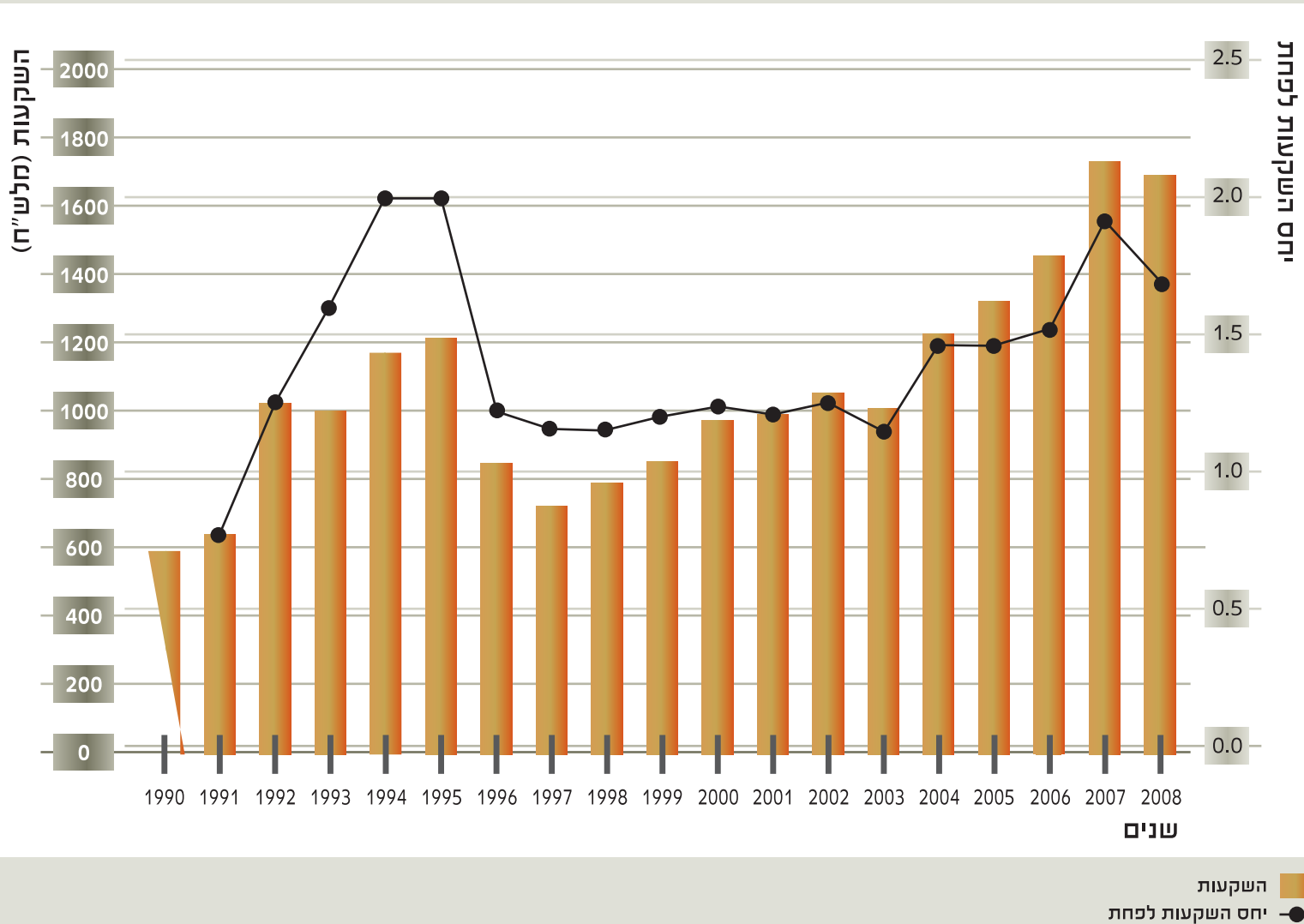


אחוז השינוי	2008	2007	שנה הענף
-1.5%	978	994	פלסטיקה וגומי
-10.9%	1,227	1,378	חזון ומשקאות
0.5%	624	621	מתכת ומכונות
-2.2%	742	759	טקסטיל ועור
-2.0%	910	928	דפוס ניר וקרטון
3.3%	637	617	חשמל אלקטרוניקה ובקרה
10.0%	1,168	1,062	מחצבים וחמרי בניין
0.2%	590	588	רפואה וכימיקלים
14.4%	892	779	אופטיקה וזכוכית
-0.5%	443	445	עץ ורהיטים
-8.9%	329	361	שונות
-0.9%	873	881	סה"כ תעשייה קיבוצית
4.2%	1,035	993	סה"כ תעשייה ישראלית
4.2%	1,035	993	תעשייה ישראלית ללא הייטק
-0.5%	792	830	תעשייה ישראלית ללא כימיה

פדיון לעובד לפי ענפים 2008-2007 (אלפי ש"ח לשנה)

הפדיון לעובד הוא ערך מחוצע. רמת השונות בין המפעלים משתנה מענף לענף ותלויה גם בהיקף הפעילות הכולל. בנוסף מושפע אומדן הפדיון מאומדן היקף הפעילות בחו"ל - מכירות ועובדים. ערכו הגבוה של הפדיון למועסק בענף הכימיה של התעשייה הישראלית - 3.3 מלש"ח לשנה, הינו בעל השפעה מהותית על גובה הפדיון השנתי הממוצע למועסק בכלל התעשייה הישראלית. הפדיון הממוצע בתעשייה הקיבוצית נמוך בכ-11% מהפדיון הממוצע של סך התעשייה הישראלית וגובהו בכ-10% מהפדיון שנרשם בתעשייה הישראלית ללא כימיה.

ללא פעילות חו"ל.



השקעות ויחס השקעות לפחת 2008-1990

כמחצית מסך ההשקעה של 1.66 מיליארד ש"ח, נעשתה על ידי 15 חברות, אשר השקיעו מעל 20 מלש"ח כל אחת. בניכוי חברות אלו נרשמה ירידה של 12% בהיקף ההשקעה ביחס לשנת 2007. היקף ההשקעות הגבוה מהפחת הנצבר, מצביע על המשך צמיחה וצבירת נכסים. חלק מההשקעות הופנו לרכישת חברות.

ללא פעילות חו"ל.
ללא מפעלים אזורים.





השינוי ב- 2008-2007 %	2008		2007		
	%	מספר	%	מספר	
2.3%	100.0%	33,100	100.0%	32,357	מכירות
3.8%	73.9%	24,461	72.8%	23,556	עלות המכר
-1.8%	26.1%	8,639	27.2%	8,801	רווח גולמי
1.8%	18.1%	6,004	18.2%	5,895	שיווק הנהלה וכלליות
29.4%	0.9%	285	0.7%	220	הוצאות מו"פ
-6.9%	10.1%	3,345	11.1%	3,594	רווח תפעולי לפני פחת
-12.5%	7.1%	2,350	8.3%	2,686	רווח תפעולי
-2.0%	16.1%	5,329	16.8%	5,436	סה"כ עלות עבודה

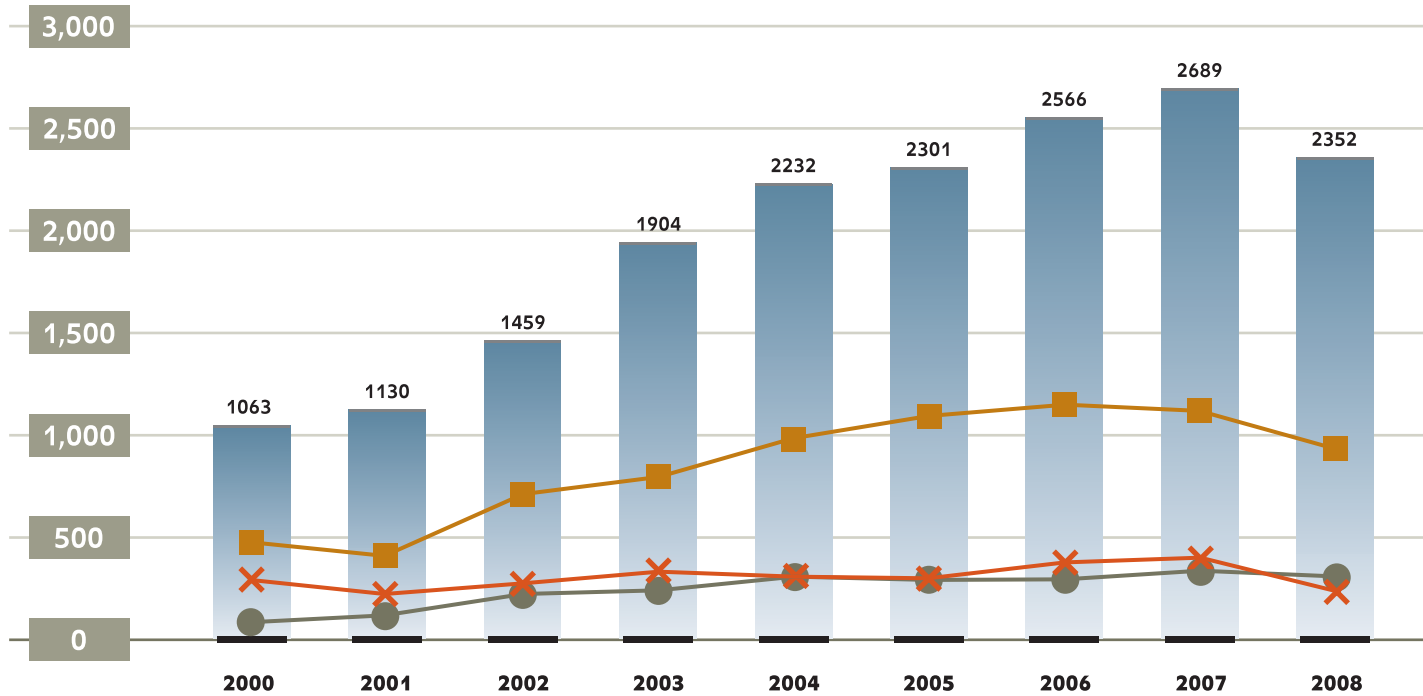
אומדן רווח והפסד מצרפי לשנים 2008-2007

הרווח התפעולי המצרפי הסתכם בשנת 2008 ב־2.35 מיליארד שקל. סכום זה המהווה 7% מהמכירות, משקף ירידה של 12.5% לעומת 2007. הגורמים העיקריים לירידה ברווחיות בשנת 2008 היו עלייה ניכרת במחירי חומרי הגלם, ושער החליפין הנמוך של השקל ביחס לדולר. פגיעתו של המשבר הכלכלי העולמי והירידה בביקושים באים לביטוי בעיקר בתוצאות העסקיות של שנת 2009.





מיליוני שקלים



■ סה"כ התעשייה הקיבוצית
■ פלסטיקה וגומי
● מתכת ומכונות
✕ מזון ומשקאות

הרווח התפעולי - מגמה רב שנתית

בשנים 2007-2000 רשמה התעשייה הקיבוצית גידול של 154% ברווח התפעולי המצרפי. הגידול ברווח התפעולי של שלושת הענפים הגדולים בתקופה זו היה: פלסטיקה וגומי - 130%, מתכת ומכונות - 273% ומזון ומשקאות - 146%. הרווח התפעולי של שלושת הענפים הגדולים מהווה 63% מסך הרווח התפעולי של התעשייה הקיבוצית.





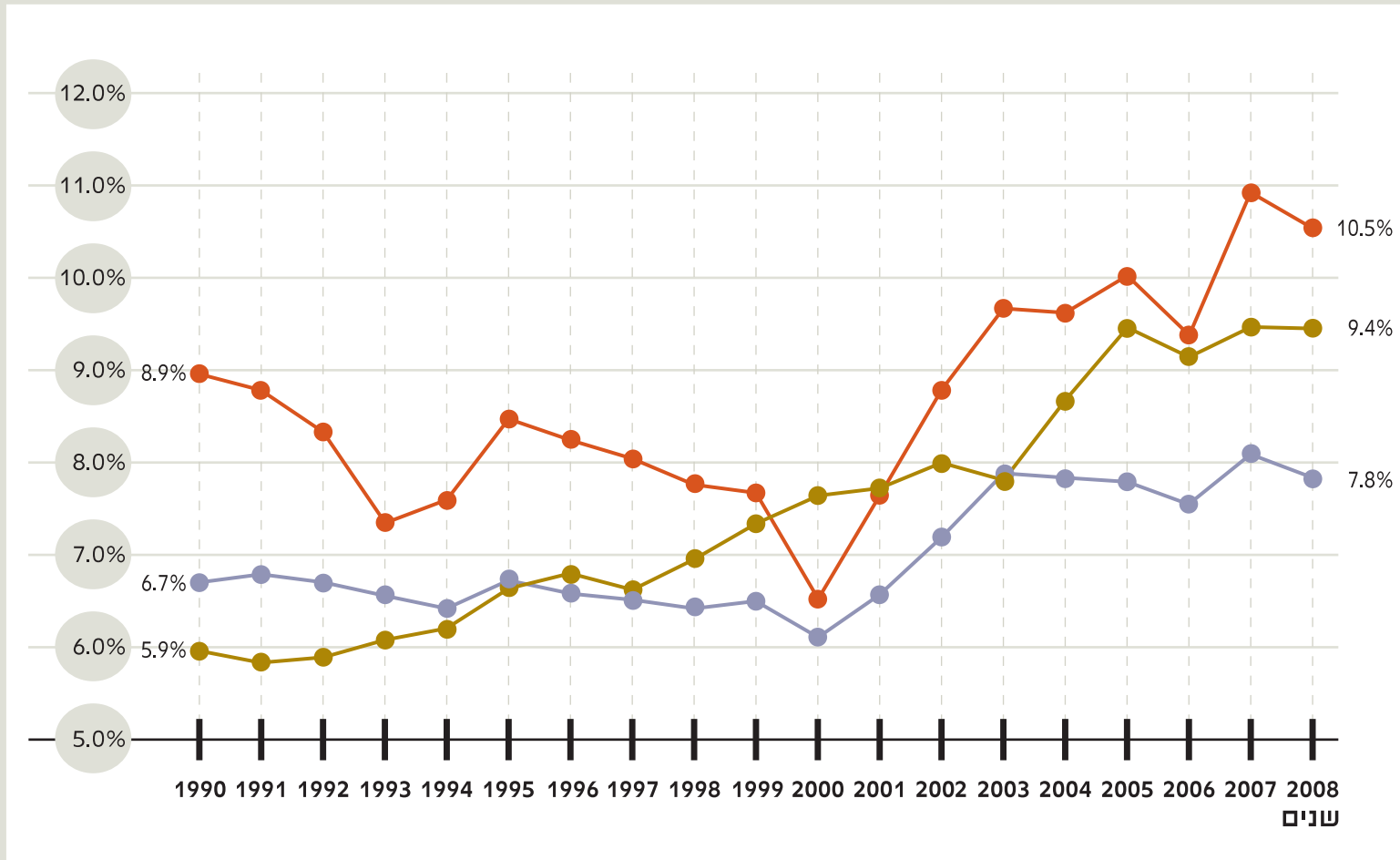
רווח תפעולי		רווח גולמי		הכנסות מיליוני ש"ח	הקבצת היקף המכירות
משקל הרווח בהכנסות הקבוצה	מיליוני ש"ח	משקל הרווח בהכנסות הקבוצה	מיליוני ש"ח		
4.2%	52	22.6%	283	1,252	עד 30 מלש"ח
4.8%	79	22.4%	372	1,655	מ־30 עד 50 מלש"ח
4.9%	189	20.5%	799	3,904	מ־50 עד 100 מלש"ח
8.3%	583	27.0%	1,899	7,041	מ־100 עד 250 מלש"ח
7.5%	1,448	27.5%	5,285	19,247	מעל 250 מלש"ח
7.1%	2,352	26.1%	8,638	33,100	סה"כ

הרווח הגולמי והרווח התפעולי לפי היקף מכירות

בכל קבוצות הגודל נרשמה ירידה בשיעורי הרווחיות ביחס לשנת 2007. התוצאה המצרפית של ירידת הרווח התפעולי ב־12.5%, מושפעת בעיקר מהמפעלים הגדולים. המפעלים שהיקף פעילותם עד 100 מלש"ח רשמו ירידה של יותר מ־30% ברווח התפעולי.

איחוז תקן IFRS על ידי החברות הבורסאיות (שלכולן למעט חופית, היקף מכירות של 100 מלש"ח ומעלה) השפיע בעיקר על הרווח הנקי. השפעתו על הרווח התפעולי המצרפי נאמדת בכ־1%.

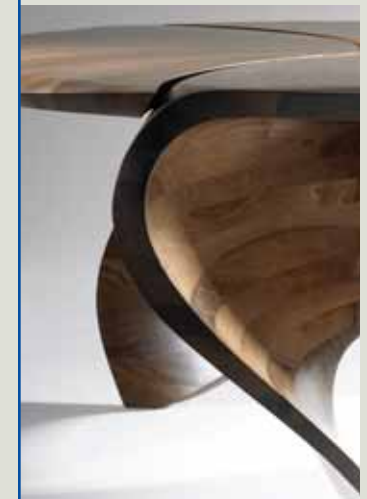




חלקה היחסי של התעשייה הקיבוצית מכלל התעשייה הישראלית (באחוזים)

נתוני הלמ"ס על התעשייה הישראלית כוללים יצור בישראל בלבד. ההשוואה לתעשייה הקיבוצית נעשתה בניכוי פעילות חו"ל. בנתוני ההשקעות לא ניתן לבדוד את חלקן של ההשקעות שהופנו להקמה והרחבה של פעילות יצור בחו"ל.

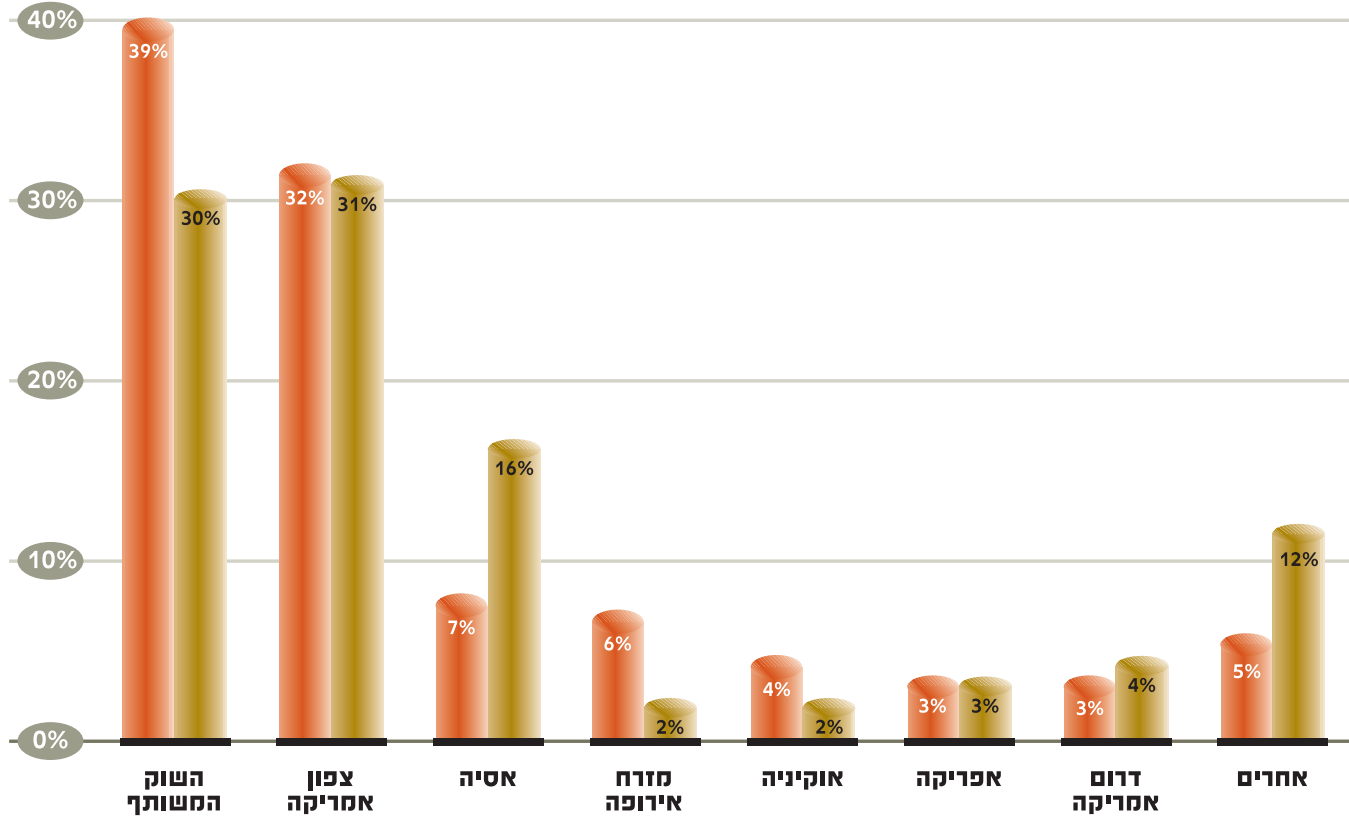
ללא פעילות חו"ל.
ללא מפעלים אזוריים.



- מועסקים ●
- יצוא ●
- מכירות ●



אחוז מסה"כ



■ תעשייה קיבוצית
■ תעשייה ישראלית

התפלגות היצוא לפי יבשות – התעשייה הקיבוצית בהשוואה לתעשייה הישראלית (באחוזים)

בשנת 2006 היווה היצוא הישיר לשוק המשותף מעל ל-50% מהיצוא הישיר של התעשייה הקיבוצית. בשנת 2008 היה משקלו פחות מ-40%. העלייה בחלקו היחסי של היצוא לצפון אמריקה, נובעת ברובה ממכירות בהיקפים גדולים של יצרן בודד.

ללא פעילות חו"ל.





שנים	תעשייה ישראלית	תעשייה קיבוצית	תעשייה קיבוצית ללא פעילות חו"ל
1990	100	100	100
1991	105	105	105
1992	110	110	110
1993	115	115	115
1994	120	120	120
1995	128	128	128
1996	132	132	132
1997	135	135	135
1998	138	138	138
1999	140	140	140
2000	155	145	145
2001	145	150	145
2002	145	165	155
2003	145	185	165
2004	160	205	180
2005	175	225	200
2006	190	245	215
2007	200	270	240
2008	206	277	238

● תעשייה ישראלית
● תעשייה קיבוצית
● תעשייה קיבוצית ללא פעילות חו"ל

השוואת מדדים תעשייה קיבוצית מול תעשייה ישראלית

המדדים המוצגים בעמודים 24-27 בוחנים את שערי ההשתנות של גדלים נבחרים מאז שנת 1990 בתעשייה הקיבוצית ובתעשייה הישראלית.

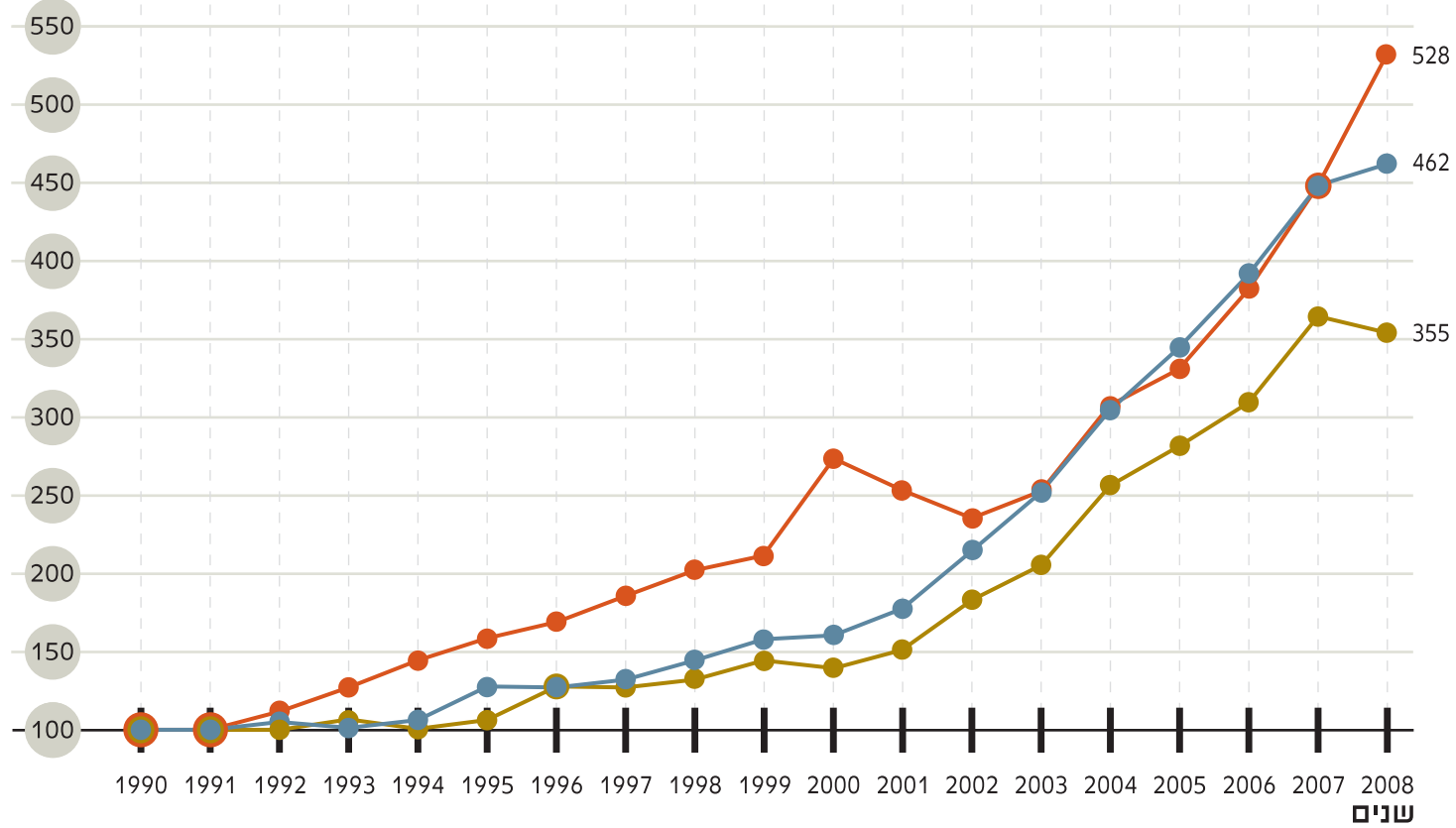
מדד מכירות (100 = 1990)

מקור הצמיחה העיקרי של התעשייה הקיבוצית בשנים האחרונות הוא הרחבת היצוא והפעילות בחו"ל.

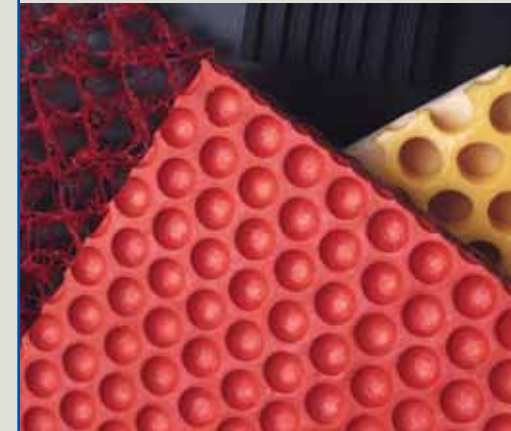




מדד יצוא
(100 = 1990)



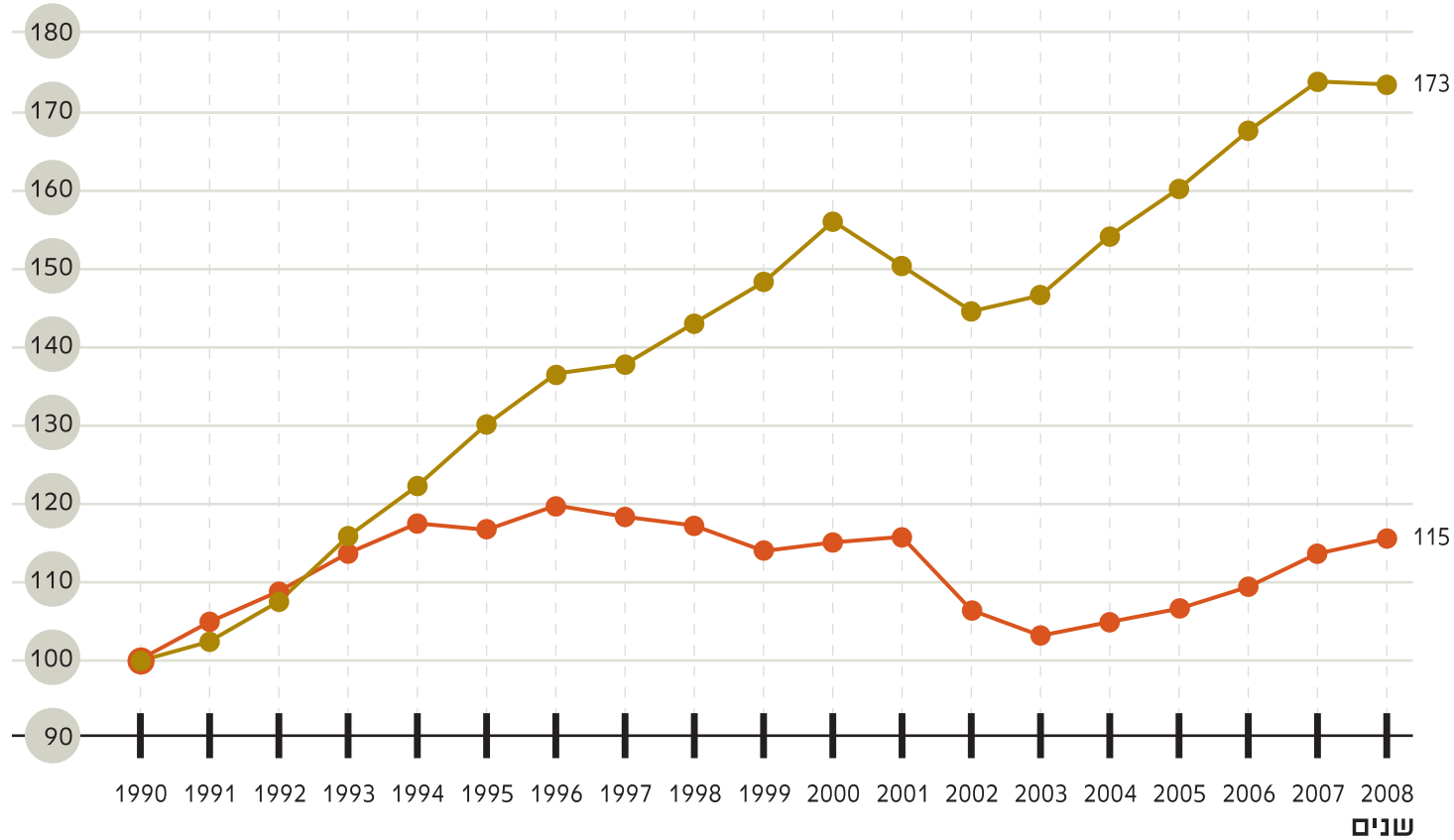
- תעשייה ישראלית
- תעשייה קיבוצית
- תעשייה קיבוצית ללא פעילות חו"ל



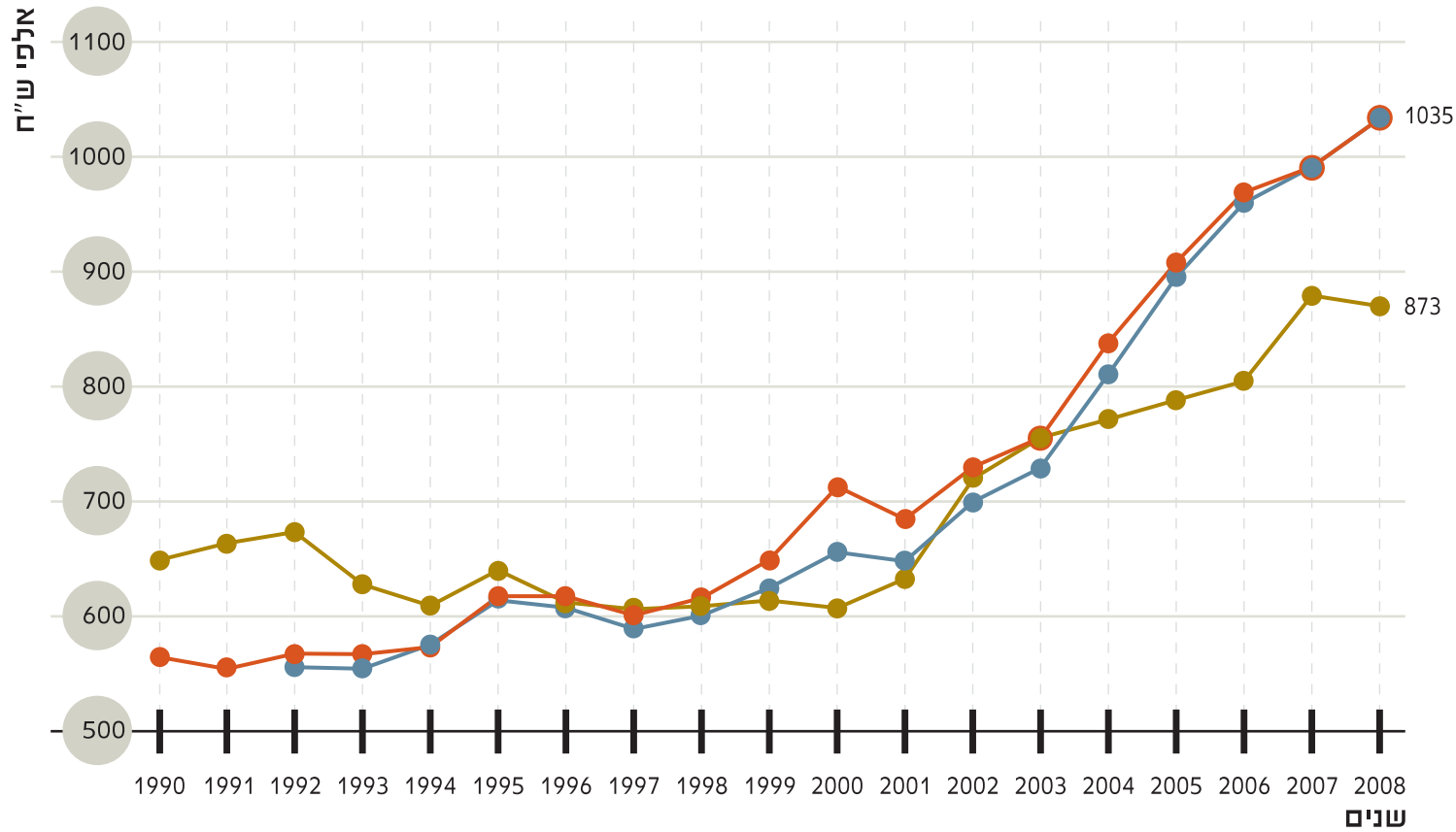


מדד מועסקים (100 = 1990)

בהשוואה למדדי המכירות והיצוא, בהם יש מתאם רב בין התעשייה הקיבוצית לתעשייה הישראלית, במדד המועסקים קיים שוני ברור בין שתי התעשיות. עיקר הפער נובע מגידול ניכר בהעסקת עובדים בתעשייה הקיבוצית בין השנים 1993-2000. בתקופה זו חלה החלשות ניכרת של המגבלות האידיאולוגיות על העסקת עובדים שכירים, דבר שאפשר את הרחבת כוח האדם. הסבר אפשרי נוסף, הוא הערכת חסר של מספר העובדים המועסקים על ידי התעשייה הקיבוצית במפעליה בחו"ל.



● תעשייה ישראלית
● תעשייה קיבוצית



● תעשייה ישראלית
● תעשייה קיבוצית
● תעשייה ישראלית ללא הייטק

כפדיון לעובד

(אלפי ש"ח לשנה)

בשנת 2008 רשמה התעשייה הקיבוצית ירידה של קרוב ל-1% בכפדיון לעובד. בתעשייה הישראלית ללא ענף הכימיה נרשמה ירידה של 0.5%. נציין שבמידה וקיימת הערכת חסר של מספר עובדי התעשייה הקיבוצית במפעלי יצור בחו"ל, הרי שבנתוני הכפדיון לעובד שלה נוצרת הטיה כלפי מטה.

ללא פעילות חו"ל.





כדין ועובדים במפעלים האזוריים

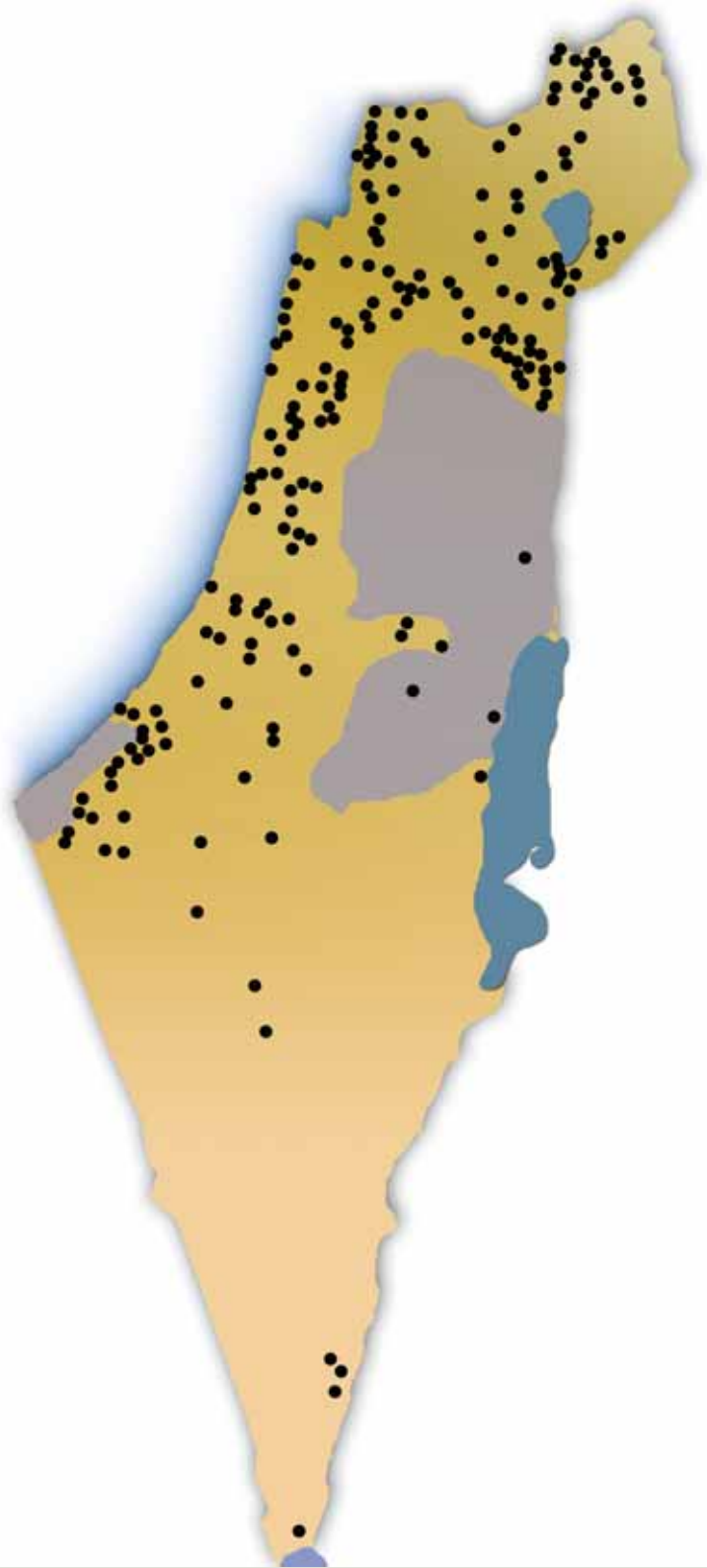
תחומי העיסוק המקוריים של המפעלים האזוריים - יצור מזון לבע"ח, עיבוד ושיווק של תוצרת חקלאית - משתייכים על פי סיווג הלמ"ס לתחום החקלאות. תחומי הפעילות הנוספים שאליהם נכנסו המפעלים בשנים האחרונות מסווגים ברובם לענף השרותים. מכאן שמרבית פעילותם של המפעלים האזוריים איננה נכללת בסטטיסטיקה הארצית בענף התעשייה.

בשנת 2008 הגיע היקף הפעילות הכולל של המפעלים האזוריים ל-6.7 מיליארד ש"ח, 16.5% מתוכם מפעילויות לא חקלאיות.

הגידול במספר העובדים במפעלים האזוריים נובע בעיקר מכניסתם של חלקם לתחומים עתירי עבודה כגון סיעוד, תחום המהווה כ-70% מהעובדים.

מספר עובדים		סה"כ פדין מליוני ש"ח		מספר המפעלים	סוג המפעל
2008	2007	2008	2007		
396	327	2,851	2,412	4	מכוני תערובת
2,174	2,291	2,030	2,049	4	משחטות ומפעלי בשר
802	844	701	807	13	מיון ושיווק - פירות וירקות
24	33	25	30	3	בתי קירור
13	19	9	16	2	מנפטות
10,140	9,125	1,114	976	36	מפעלים אחרים
13,549	12,639	6,730	6,290	62	סה"כ





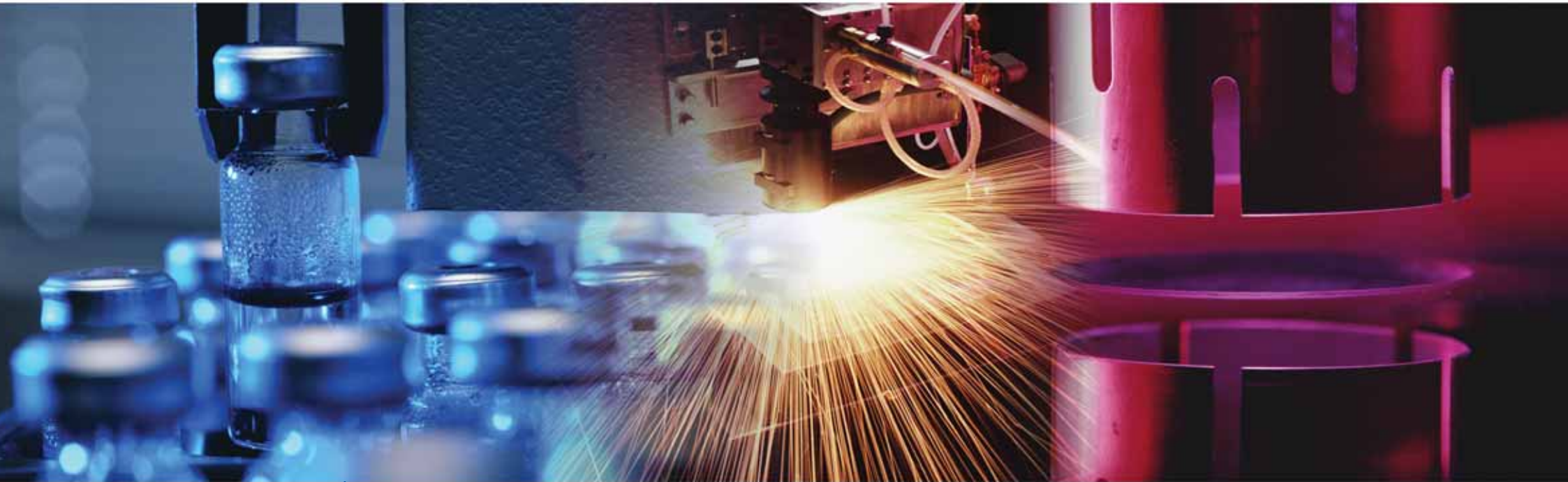
אחוזים	עובדים	אחוזים	מכירות	אזור
2.1%	688	2.0%	571	רמת הגולן
14.0%	4,577	17.3%	4,906	קו העימות
18.4%	6,009	8.8%	2,508	א'-צפון
11.4%	3,698	17.7%	5,041	א'-דרום
46.0%	14,972	45.8%	13,026	סה"כ אזור עדיפות א'
2.9%	930	3.3%	935	קו תפר ²
16.9%	5,520	15.1%	4,298	ב'-צפון
5.8%	1,898	6.7%	1,896	ב'-דרום
22.8%	7,418	21.8%	6,193	סה"כ אזור עדיפות ב'
28.4%	9,257	29.1%	8,278	אזור ג'
100.0%	32,577	100.0%	28,432	סה"כ

התפלגות ההכנסות ומספר העובדים בתעשייה הקיבוצית לפי אזורי עדיפות לאומית

מפעלי התעשייה הקיבוצית פרושים לכל אורכה של מדינת ישראל. 75% מהם מסוקמים באזורי פריפריה. התעשייה הקיבוצית מעסיקה באזורי הפריפריה למעלה מ-22 אלף עובדים.

ללא פעילות חו"ל.
ללא מפעלים אזוריים.

¹ כולל רמת הגולן וקו עימות
² מפעלים באזור ג' הסמוכים לקו התפר



רח' ליאונרדו דה וינצ'י 13,
ת.ד. 40012
תל אביב 61400
טל': 03-6955413
פקס': 03-6951464
kia@kia.co.il
www.kia.co.il

איגוד התעשייה הקיבוצית





איגוד התעשייה הקיבוצית

בחסות:



עדי פיתוח עסקי

לאתרי אינטרנט, אירועים, אפיקי דיבור ותקשורת

<http://www.ad-bd.com>

